

SÖZLÜK

A

- âdet döngüsü** : Ergenlikten itibaren menopoza kadar kadınlarda 28 günde bir meydana gelen kanamalar, aybaşı.
- almaç** : Özel bir hücre cevabının verilmesine yol açan yapı
- antijen** : Canlının vücuduna dışardan giren, vücudun tepki göstererek bağışıklık sistemini harekete geçiren madde.
- antikor** : Özel bir antijene karşılık B lenfositleri tarafından meydana getirilen ve bağışıklıktan sorumlu olan maddeler.
- ATP** : Hücre içinde enerji aktarımını sağlayan molekül.

B

- bakteri** : Bir hücreden oluşan ve DNA'ları çekirdekle çevrili olmayan canlı grubu.

D

- dalak** : Omurgalı hayvanlarda akyuvarların farklılaştığı, alyuvarların parçalandığı, kan damarlarının bol olarak bulunduğu organlardan biri.

E

- embriyo** : Döllenmiş yumurtadan meydana gelen gelişmesinin ilk evrelerinde olan genç organizma.
- enfeksiyon** : Bakteri, virüs vb.mikroorganizmaların canlıya girerek burada çoğalması.
- enzim** : Canlı hücreler tarafından meydana getirilen biyokimyasal tepkimelerde katalizör olarak görev yapan protein molekülü.

F

- fagosit** : Katı olan büyük moleküllü maddeleri hücre zarı ile çevirerek sitoplazmasına alan hücre.
- fagositoz** : Büyük katı parçacıkların hücre zarı ile çevrilerek sitoplazma içine alınması.
- fotosentez** : Işık enerjisinin kimyasal enerjiye dönüştürülerek glikoz ya da diğer organik bileşiklerde depolanması olayı.

G

- gastrovasküler boşluk** : Hücre dışı sindirimin gerçekleştirilmesini ve maddelerin tüm vücut hücrelerine ulaşmasını sağlayan torba şeklindeki boşluk.

glikojen	: Glikoz moleküllerinden oluşan dallı polisakkarit zinciri.
glikoz	: Altı karbonlu bir şeker.
granül	: Küçük yuvarlak ya da oval yapı.

H

hidroliz	: Su ile parçalanma.
hiperglisemi	: Kanda glikoz seviyesinin çok yüksek olması.
hipoglisemi	: Kanda glikoz seviyesinin çok düşük olması.
homojen	: Benzer karakter ya da yapıya sahip olan.

I-İ

ışnsal simetri	: Bir merkezden çevreye uzanan eksnelere göre simetri durumu.
iyon	: Pozitif veya negatif yüklü bir atom ya da atom grubu.

K

karaciğer	: Omurgalı hayvanlarda öd salgılayan ve glikojen depolayan bir organ.
kırmızı kemik iliği	: Kemiklerin yapısında yer alan ve kan hücrelerinin üretildiği yapı.
klorofil	: Bitkilerin kloroplast denilen organellerinde bulunan yeşil pigment.
kolesterol	: Hücre zarının yapısına katılan, kanda belli oranda bulunan bir çeşit steroid.

M-N

matriks	: Bağ dokunun canlı olmayan elemanı.
mineral	: Beslenmede vücuttaki fonksiyonların uygun olarak gerçekleşmesi için bir canlının gereksinim duyduğu hidrojen, oksijen ve azot dışındaki kimyasal elementler.
mitoz bölünme	: Beş evreden oluşan, ökaryotik hücrelerdeki çekirdek bölünmesi olayı.
molekül	: İki ya da daha fazla sayıda atomun kovalent bağlarla bağlanarak oluşturduğu yapı.
mukoza	: Sindirim, solunum vb. sistemlerin iç yüzeyini astarlayan tabaka.
Mukus	: Mukoza tabakasındaki hücreler tarafından üretilen salgı
nazofarinks	: Art burun delikleri ile devam eden yutak bölgesi

O

orafarinks	: Ağız boşluğu ve yutak
organel	: Ökaryotik hücrelerin sitoplazması içerisinde yer alan ve belirli işlevler için özelleşmiş birçok yapıdan biri.
organizma	: Ayrı ayrı yapı ya da organlar ile hayati olaylarını devam ettirebilen canlı varlık.

P

- parazit beslenme** : Başka organizmaların üzerinde ya da içinde yaşayıp onlardan beslenme
- peptit bağı** : Protein sentezi sırasında amino asitler arasında oluşan kimyasal bağ
- Pinositoz** : Büyük sıvı moleküllerin hücre içine alınması
- polipeptit** : Çok sayıda amino asidin kimyasal bağlarla bağlanması sonucu oluşan büyük melokül.
- protein** : Hücrede metabolizmayı hızlandırma, depolama yapısal destek sağlama, yabancı maddelere karşı savunma vb. birçok görevi yapan büyük molekülü organik maddelerdir.

S

- saprofit beslenme** : Ölmüş organizmalar ya da kokuşmuş organik maddelerle beslenme.
- sil** : Bir hücreli bazı canlıların hareketini sağlayan, hücre yüzeyinden dışarı uzamış kirpiksi yapılar.
- sinaptik yumru** : Sinaps bölgesinde, aksonun genişlemiş ucu.
- sinüs** : Organların ya da dokuların arasındaki boşluk ya da herhangi bir açıklık.
- sinüzit** : Üst solunum yollarına ait sinüslerin iltihaplanması.
- steroid** : Safra tuzlarının ve hormonların yapısına giren bir lipid grubu.

T

- tendon** : Kası kemiğe bağlayan bir tür bağ doku çeşidi.
- timüs** : Memelilerin göğüs bölgesinde yer alan bağımsızlık sisteminde görevli olan bir çeşit bez.

U

- uyartı** : Bir sinirde impuls meydana getiren faktör

V

- vajina** : Dişi üreme sisteminde yer alan uterus ile dışarıya açılan delik arasında kalan kısım , memelilerdeki doğum kanalı.
- vitamin** : Beslenme sırasında az miktarlarda alınması gereken ancak organizmada önemli işlevleri olan organik maddeler.

Y

- yoğunluk** : Birim hacimdeki madde miktarı.
- yuvarlak ağızlı** : İlkel yapılı, uzun vücutlu, geniş bir ağız olan omurgalı canlı grubu.